

LUNA MAI ÎN NOUĂ ZILE

STIHIRAR PROSOMIC

CUVIOSUL IERONIM SIMONOPETRITUL

Tălmăcire ținând canoanele imnografiei bisericești
după slujba alcătuită de Părintele

Athanasie Simonopetritul

Imnograful Marii Biserici a lui Hristos

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înadins slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îplinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (aceiași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

Mulțumiri lui Ilie Stănuș

LUNA MAI ÎN NOUĂ ZILE

CUVIOSUL IERONIM SIMONOPETRITUL

VEČERNIA

La Doamne, strigat-am..., punem stihiri pe 8, și cântăm 4 ale Praznicului și 4 ale Cuviosului:
glasul al 8-lea, asemenea cu: O, preaslăvită minune... (Ω τοῦ παραδόξου θαύματος)

Simon izvorătorul de mir' și Vitleemul cel nou' împreună se bucură
astăzi, toți văzându-te' stând în mijlocul sfinților,
și Îi aduc cântări cu osârdie' și mulțumire Stăpânului Hristos:
„Doamne, acoperă' și păzește turma mea' de orice rău,
pentru rugăciunile' fiului meu Ieronim!”

Piatră seacă dat-a naștere,' când Dumnezeu a voit,
la bărbați plini de Duhul Sfânt,' cum a fost și Ieronim,
cel cu sfinții asemenea,' care de prunc a purtat pecețile
Dumnezeirii, și harul l-a avut,' și îngrijitu-l-a' în Athon cu temere,
și l-a sporit' prin multă smerenie' în toată viața lui.

Între monahi osebitu-te-ai,' între egumeni cinstit,' liturghisit-ai ca îngerii
și preaiubitor de fii,' Ieronime, văditu-te-ai,
către Hristos atrăgând mulțimile' și pocăința predanisindu-le.
Astfel cinstitu-te-a' cu minuni Stăpânul tău,' încă trăind,
iar după ce-ai adormit,' cu slava veșnică.

**Pururi biruind ispitele,' lui Dumnezeu mulțumeai;' nicovală făcându-te,
ai răbdat lovirile' și-ai iertat clevetirile.' A lui Hristos icoană făcutu-ți-ai
duhovniceștii tăi fii, Măritule,' astfel Hristos ți-a dat,' ca un bun, cununile,
că drept era' să cinstească viața ta,' o, Minunatule!**

Slavă..., glasul al 6-lea

**Din rădăcină părintească plină de evlavie și de dumnezeiască frică
ai odrăslit ca o mlădiță înflorită, Părinte Ieronime,
și asemenea pomului, cum zice în Psalmi,
adăpat cu apele dumnezeiescului Duh,
ai dat la vreme potrivită roade pline de viață și de har,
Biserica lui Hristos hrănind-o din destul
și împărțind tuturor cele cuvenite
ca un iconom credincios și iubitor de fii.**

**Drept aceea, de la Domnul ai și primit darul facerii de minuni
încă trăind, dar și după moarte.**

**Iar noi, săvârșind pomenirea ta cea dătătoare de bucurie,
cu credință îți strigăm:**

**„Împreună cu preacurata Maică a lui Dumnezeu și cu iubiții tăi sfinți,
solește înaintea Celui căruia I-ai slujit fără prihană
– la Domnul cel născut și înălțat –
pentru noi, cei ce te laudăm pe tine, Părinte de trei ori fericite!**

Și acum..., a Sărbătorii

STIHOAVNA

Glasul al 5-lea, asemenea cu: *Bucură-te, cămara...* (Χαίροις ἀσκητικῶν)

Bucură-te, cea născătoare de sfinți, ' a Preacuratei Maici, grădina Athonului,
și stadia nevoinței ' și-a ortodoxei trăiri, ' până la sfârșitul lumii-acesteia.

Căci tu, primind oamenii, ' îi prefaci precum îngerii ' întru lumina
și lucrările Duhului, ' vestitori sfințiți ' ai bucuriilor veșnice.

Astfel și Ieronim a fost, ' cel care, pe stâncile ' cele sfințite de Simon,
ajuns-a treapta Părinților. ' Lui, dar, să-i cerem ' să se roage împreună
cu Simon pentru noi.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului moartea cuviosului Lui.

Bucură-te, minte cu nume sfințit, ' făurărie rugăciunii fără de sfârșit
și inimă milostivă, ' al îndurării preaplin, ' mâna cea deschisă pururi tuturor;
a toată discernerea ' vistierie de mare preț, ' în imne sfinte
cel întocmai cu îngerii, ' al sfințeniei ' și părtaș, și învățător.

Drept aceea, dar, roagă-te ' mereu, Cuviosule, ' o, Ieronime Părinte,
ca să afle mila Domnului ' la a Doua Venire ' toți cei care cu credință
cinstim pomenirea ta.

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul.

Slavă mănăstirii tale ai fost ' în vremea noastră, Ieronime Slăvitule,
și chip vieții virtuozitate ' și-al dumnezeieștii iubiri
în întreaga lume arătat-te-ai. ' Că-n tine ai strâns cu sârg
însușirile Sfinților, ' a lor icoană ' credincioasă făcându-te, ' Evanghelia
lui Hristos împlinindu-o. ' Astfel, învrednicitu-te-ai ' pe drept, Fericitule,
să fii în rai cu toți sfinții ' și ne-ncetat să vezi slava lor, ' cea dată de Domnul,
la a cărei părășie ' ne poartă și pe noi.

Slavă..., glasul al 8-lea

Mărgăritarul cel de mult preț, Părinte Ieronime,
cu osteneală trăgându-l la tine ca un pescar de Hristos mânat,
în raiul cel dorit te desfătezi acum
de vederea Lui cea îmbucurătoare de suflete.
Și avându-i împreună-rugători către Domnul cel de oameni Iubitor
pe cei pe care i-ai iubit: pe Simon izvorătorul de mir,
pe Nectarie de minuni Făcătorul,
precum și pe slăvita purtătoare de mir Maria Magdalena,
neîncetat toți patru împreună mijlociți pentru cei care cu stăruință
cer ale voastre dumnezeiești rugăciuni, Sfinților preaiubitori de fii.

Și acum..., a Praznicului

TROPĂRUL

Glasul 1, asemenea cu: *Locuitor pustiului...* (Τῆς ἐρήμου πολίτης)

Mănăstirii lui Simon' cuvios și sfințit vlăstar, ' iar ca slujitor „Înălțării”
iconom drept al harului, ' asemeni cu părinții de demult
și sfinților prieten te-ai făcut, ' de aceea, Ieronime, cu ei acum
te bucuri desfătându-te: ' slavă lui Hristos, Celui ce te-a slăvit,
slavă Celui ce minunat te-a făcut, ' slavă Celui ce lucrează prin tine
minuni credincioșilor.

Altul, glasul al 3-lea, asemenea cu: *De frumusețea...* (Τὴν ὡραιότητα)

Fiu Cuviosului' Simon făcutu-te-ai' și a Athonului' slavă și laudă,
și iubitor de fii ai fost' la Biserica Înălțării. ' Slujitor al Tainelor
desăvârșit arătat-te-ai, ' însoțitor de suflete' la Hristos, Domnul și Mirele,
și inimă de-a pururi milostivă, ' și urmaș sfinților, Ieronime!

La Vecernie. Stihirile Prosomice.
Glasul al 8-lea. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Glas λ ϝ Nη ϛ — Bou

1. ^(N)
S i mon Iz vo râ to o rul de mir și Vi tle e mul cel
^(II) nou îm pre u u nă se bu cu ră as tăzi toți vă zân du te stând
^(N) în mij lo cul sfin ți lor și Îi a duc cân tări cu o sâr di
^(II) e și mul ți mi re Stă pă nu lui Hris tos Doa a am ne a
^(Γ) co pe ră și pă zeș te tur ma mea de ori ce rău pen tru ru gă ciu
^(N) ni le fi u lui me eu Ie ro nim

2. ^(N)
P ia tră sea că da t-a naș te re când Dum ne zeu a vo
^(II) it la băr ba ați plini de Du hul Sfânt cum a fost și Ie ro nim
^(N) cel cu sfin ții a se me nea ca re de prunc a pur tat pe
^(Γ) ce ți le Dum ne ze i rii și ha rull-a a vut și i i
^(II) în gri ji tu l-a în A thon cu te me re și l-a spo rit prin mul tă
^(N) sme re ni e în toa tă via a ța lui

3. ^(N)
 Î^(N) n tre mo nahi o se bi tu te-ai în tre e gu meni cin stit
^(II)
 li tur ghi si i t-ai ca în ge rii și prea iu bi tor de fii Ie
^(N)
 ro ni me vă di tu te-ai că tre Hris tos a tră gând mul ți mi
^(N)
 le și po că in ța pre da ni sin du le a a ast fel cin
^(II)
 sti tu te-a cu mi nuni Stă pă nul tău în că tră ind iar du pă ce-ai a
^(N)
 dor mit cu sla va ve eș ni că

4. ^(N)
 P^(N) u ruri bi ru ind is pi te le lui Dum ne zeu mul ți
^(II)
 mei ni co va a lă fă cân du te ai răb dat lo vi ri le și-ai
^(II)
 ier tat cle ve ti ri le a lui Hris tos i coa nă fă cu tu
^(N)
 ți-ai du hov ni ceș tii tăi fii Mă ri tu le a a ast fel Hris
^(II)
 tos ți-a dat ca un bun cu nu ni le că drept e ra să cins teas că
^(N)
 via ța ta o Mi nu na a tu le

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas π δ Nη λ — λ Bou

1. **S** i mo on I iz vo o ră â to rul de mir și Vi tle e + e e
mul cel nou î îm pre u u u nă se bu cu
ră ă as tăzi to oți vă zân du te e stând în mij lo cu ul sfi
i in ți i i i lor și Î îi a a duc câ ân tă ări cu u
o sâ âr di i i e și mul ți u mi re e Stă ă pâ â
nu lu ui Hri i is tos Doa a am ne e a co pe
e ră și pă zeș te tur ma a mea a de ori ce ră ă ă ău
pen tru ru gă ciu ni le e fi u u lui me eu Ie ro nim
2. **P** ia tră ă sea că da a t-a a naș te e re când Dum ne e ze
eu a vo it la a băr ba a ați plini de Du
hul Sfâ ânt cum a fo ost și Ie ro ni im cel cu sfin ții
a a se e e mee e e nea ca re e de e prunc a a pu ur
ta at pe ce e ți i i le Dum ne ze e i ri îi și i

(Δ)↓
 ha a rul l-a a + a a a vut ^(N) și i i î în gri
 ji tu u l-a ^(Π) în A thon cu te me e re e și l-a spo ri i
 i it ^(N) prin mul tă sme re ni e e în toa a tă via a ța

lui

3. ^(Π) În tre e mo o na ahi o se bi tu u te-ai în tre + e e gu u

meni cin stit ^(Π) li tu ur ghi si i i t-ai ca în

ge ri ii și prea iu u bi tor de fi ii ^(N) Ie ro ni me vă ă

di i i tu u u u te-ai că tre e Hri is tos a a tră ă gă

ând mul ți i mi i i le și po că ă in ța a pre e da a

ni si in du u u le ^(N) a a ast fe el cin sti tu

u te-a cu mi nuni Stă pâ nu ul tă ău în că tră i i i ind

iar du pă ce-ai a dor mi it cu sla a va ve eș ni că

4. ^(Π) P u ru uri bi ru i ind i is pi te e le lui Dum ne e ze

eu mul ți meai ni i co va a a lă fă cân

du te e ai răb da at lo vi ri le e și-ai ier tat cle
 ve e ti i i ri i i i le a lu ui Hri is tos i i coa a
 nă ă fă cu u tu u u ți-ai du hov ni i ceș ti ii tă ăi
 fi ii Mă ri i tu u u le a a ast fe el Hris
 tos ți-a a dat ca un bun cu nu ni i le e că drept e ra a
 a a să cins teas că via ța ta a o Mi i nu na a tu
 le

Slava Stihovnei.

Glas λ δ Nη ρ

S la vă ă Ta a a tă ă ă ă ă lui și Fi u u
 lui și Sfâ â ân tu u lu u ui Duh
 M ăr gă ri ta ru ul cel de mu ult preț Pă ri in
 te le ro o ni i i me e cu os te nea a lă tră
 gân du-l la a ti i ne ca un pes ca a a ar de e Hri is
 to o o o os mâ â â â nat în ra iul cel do rit te

e des fă tezi a a cum de ve de e rea a Lui cea îm bu cu
 ră toa a a re e de su u u u fle e e e te și a
 vâ ân du u-iîm pre u nă ă ru gă ă tori că tre Dom nu ul cel de
 oa a me e eni iu u bi i i tor pe cei pe ca re e
 i-ai iu u bit pe Si i i mon Iz vo râ to o o
 ru ul de e e mir pe Nec ta ri i e de mi nu
 u uni fă ă ă ă că ă to o o ru ul pre cum și pe slă
 vi ta a pur tă toa re de mir Ma ri a Mag da a le e
 e e e e na a ne în ce tat toți pa a tru îm pre
 u u nă ă mij lo o ci i i i i i i i i i i i i i
 pen tru cei ca re cu stă ru u i i in ță cer a le e
 voa a as tre e dum ne ze e ie e e e ești ru u
 gă ă ă ciuni sfin ți lor prea a a iu bi to o o ori de
 e e e fii

Troparul.

Glasul 1. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Glas 9 Πα 9

M^(II)ă năs ti rii lui Si mon cu vi os și sfin țin vlăs tar
 iar ca slu ji tor Î năl ță ă rii i co no om drept al
 ha ru lui a se meni cu Pă rin ții de de mult și sfin ți
 lor pri e tente-ai fă cut de a ce ea Ie ro ni i me cu ei
 a cum te bu curi des fă tân du te sla a vă lui Hris tos Ce lui ce
 te-a slă vit sla a vă Ce lui ce e mi nu na at te-a fă cut
 sla vă Ce lui ce lu crea ză prin ti i ne mi nuni cre din cio o și i
 lor

Același. Pe larg.

După melosul părintelui Teofan Vatopedinul.

Glas 9 Πα 9

M^(II)ă năs ti i rii lu ui Si i i mon cu vi os și
 i sfin țin vlă ăs tar iar ca slu ji to or Î î năl ță

ă ă rii i co no o o om dre ept a a al ha a ru
 u lu ui a se me eni cu Pă ri in ții de de e mult
 și i sfi in ți i lor pri e e ten te-ai fă ă cu ut
 de a ce e ea a Ie e ro o ni i i me cu u ei a a
 cu um te bu u u curi de es fă ă ă tâ ân du u
 te e sla a vă lui Hris to os Ce e lui ce te-a slă ă
 vit sla a a vă Ce e lui ce mi i i nu na at te-a
 a fă cu ut sla a a a a vă Ce lui ce lu crea ză prin
 ti i i ne e e e e mi nu uni cre e di in
 cio o o o și i i i lor